

Ochrona konkurencji: Komisja przyjmuje wytyczne w sprawie układów zbiorowych osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników

Bruksela, 29 września 2022 r.

Komisja Europejska przyjęła dziś wytyczne w sprawie stosowania prawa konkurencji UE do układów zbiorowych („[wytyczne](#)”) dotyczących warunków pracy osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników. W wytycznych tych wyjaśniono, w jakich przypadkach niektóre osoby pracujące na własny rachunek mogą prowadzić rokowania zbiorowe w celu uzyskania lepszych warunków pracy bez naruszania unijnych reguł konkurencji.

Wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw Europy na miarę ery cyfrowej i komisarz ds. konkurencji, Margrethe **Vestager**, stwierdziła: „Osoby pracujące na własny rachunek w gospodarce cyfrowej i poza nią mogą nie być w stanie indywidualnie wynegocjować dobrych warunków i w związku z tym mogą zmagać się z trudnymi warunkami pracy. Wspólne prowadzenie rokowań zbiorowych może być potężnym narzędziem poprawy takich warunków. Nowe wytyczne mają zagwarantować pewność prawa osobom pracującym na własny rachunek niezatrudniającym pracowników, ponieważ wyjaśniono w nich, kiedy prawo konkurencji nie stoi na przeszkodzie ich staraniom, aby zbiorowo wynegocjować lepsze warunki”.

Wytyczne w sprawie układów zbiorowych

Art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) zakazuje porozumień między przedsiębiorstwami, które ograniczają konkurencję. O ile układy zbiorowe między pracodawcą a pracownikami nie podlegają unijnym regułom konkurencji, o tyle osoby pracujące na własny rachunek uznaje się za „przedsiębiorstwa” i w związku z tym ryzykują one naruszenie reguł konkurencji, gdy negocjują zbiorowo należne im płatności lub inne warunki transakcji. W związku z tym osoby pracujące na własny rachunek często nie są pewne, czy mogą prowadzić rokowania zbiorowe dotyczące warunków pracy.

Wytyczne mają zastosowanie do osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników, które pracują całkowicie samodzielnie i nikogo nie zatrudniają.

W wytycznych tych wyjaśniono okoliczności, w jakich niektóre osoby pracujące na własny rachunek niezatrudniające pracowników mogą prowadzić rokowania zbiorowe w celu poprawy warunków pracy bez naruszania unijnych reguł konkurencji. W szczególności w wytycznych tych wyjaśniono, iż:

- prawo konkurencji nie ma zastosowania do osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników, które znajdują się w **sytuacji porównywalnej do pracowników**. Należą do nich osoby pracujące na własny rachunek niezatrudniające pracowników, które: (i) świadczą usługi wyłącznie lub w przeważającej mierze na rzecz jednego kontrahenta; (ii) pracują u boku pracowników; oraz (iii) świadczą usługi na rzecz cyfrowej platformy pracy lub za jej pośrednictwem;
- Komisja nie będzie egzekwować unijnych reguł konkurencji w odniesieniu do układów zbiorowych zawieranych przez osoby pracujące na własny rachunek niezatrudniające pracowników, które mają **słabą pozycję negocjacyjną**. Dotyczy to na przykład sytuacji, gdy osoby pracujące na własny rachunek niezatrudniające pracowników stają w obliczu braku równowagi w sile przetargowej z powodu negocjacji z silniejszymi pod względem gospodarczym przedsiębiorstwami lub gdy prowadzą rokowania zbiorowe zgodnie z przepisami krajowymi lub unijnymi.

Komisja będzie monitorować, w jaki sposób wspomniane wytyczne znajdują odzwierciedlenie na poziomie krajowym za pośrednictwem Europejskiej Sieci Konkurencji oraz specjalnych spotkań z europejskimi partnerami społecznymi. Komisja dokona przeglądu swoich wytycznych do 2030 r.

Wytyczne te stanowią część działań mających na celu zapewnienie odpowiedniego podejścia do warunków pracy osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych i obejmujących między innymi [wniosek Komisji dotyczący dyrektywy](#) oraz [komunikat w sprawie poprawy warunków pracy za](#)

[pośrednictwem platform internetowych](#). Zakres wytycznych nie ogranicza się jednak do osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników pracujących za pośrednictwem cyfrowych platform pracy i obejmuje również sytuację takich osób prowadzących działalność w gospodarce offline.

Kontekst

W [czerwcu 2020 r.](#) Komisja wystąpiła z inicjatywą mającą na celu zapewnienie, aby unijne reguły konkurencji nie stały na przeszkodzie układowi zbiorowemu służącemu poprawie warunków pracy osób pracujących na własny rachunek.

W [styczniu 2021 r.](#) Komisja rozpoczęła [wstępną ocenę skutków](#), podczas której zebrała dalsze dowody, w tym w drodze [otwartych konsultacji publicznych](#) i badania zewnętrznego.

W [grudniu 2021 r.](#) Komisja opublikowała [konsultacje publiczne](#), w ramach których zaproszono zainteresowane strony do zgłaszania uwag do projektu wspomnianych wytycznych.

Wraz z przedmiotowymi wytycznymi opublikowano dzisiaj ostateczne [sprawozdanie z oceny skutków tej inicjatywy](#) oraz [badanie zewnętrzne](#) na jego poparcie.

Dodatkowe informacje

[Wytyczne w sprawie stosowania prawa konkurencji UE do układów zbiorowych dotyczących warunków pracy osób pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników](#)

[Pytania i odpowiedzi: Wytyczne w sprawie układów zbiorowych osób pracujących na własny rachunek](#)

[Pytania i odpowiedzi: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Komunikat prasowy: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Zestawienie informacji: Poprawa warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie poprawy warunków pracy za pośrednictwem platform internetowych](#)

[Komunikat „Lepsze warunki pracy na rzecz silniejszej Europy socjalnej: pełne wykorzystanie korzyści płynących z cyfryzacji dla przyszłości pracy”](#)

IP/22/5796

Kontakty z mediami:

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

[Maria TSONI](#) (+32 2 299 05 26)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)